Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymywania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych
Język polski – klasy VIII

CELUJĄCY

Dotyczy kształcenia literacko-kulturalnego, kształcenia językowego, tworzenia wypowiedzi, samokształcenia. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu. Czyta, rozumie i wykorzystuje w swojej pracy teksty popularnonaukowe i naukowe. Potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego. Formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania. Z zaangażowaniem podejmuje się realizacji projektów edukacyjnych, występuje w roli lidera grupy. Tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych. Dotyczy kształcenia literacko-kulturalnego, kształcenia językowego, tworzenia wypowiedzi, samokształcenia.

BARDZO DOBRY

1. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą oraz wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych, poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów, wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych, wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury, twórczo wykorzystuje informacje z tekstu we własnej pracy, funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi, samodzielnie określa cechy gatunków dziennikarskich, określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji, w interpretacji utworów odwołuje się do wartości uniwersalnych.

2. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą oraz rozumie zjawiska fonetyczne związane z różnicami między wymową a pisownią wyrazów, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową, odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej, tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i analizuje strukturę wyrazów pochodnych, wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłowów, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, poprawnie stosuje różne style wypowiedzi i je rozpoznaje, pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty.

3. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą oraz tworzy rozbudowaną wypowiedź, funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziałania na odbiorcę, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi, samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad oraz pisma użytkowe, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej, stosuje rytm akapitowy, samodzielnie formułuje tezę i hipotezę, podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty, podsumowuje rozważania, samodzielnie formułuje wnioski, parafrazuje tekst cudzy, rozpoznaje w tekstach reklamowych środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję, interpretuje głosowo utwór.

4. SAMOKSZTAŁCENIE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą oraz pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii, bierze udział w konkursach, wykładach itp.

DOBRY

1. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach, posługuje się terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych, wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki, rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: neologizm, eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię), próbuje określić ich funkcję, zna pojęcie ironii, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów, rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa, interpretując utwory wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze oraz potrzebne konteksty, znajduje we współczesnych tekstach kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

2. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz poprawnie stosuje różne sposoby zapisywania głosek, rozpoznaje podstawowe rodzaje zjawisk fonetycznych (udźwięcznienia, ubezdźwięcznienia), poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, rozpoznaje i stosuje różne rodzaje formantów, poprawnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu, zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, rozróżnia ich typy, przekształca imiesłowowy równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie, używa poprawnych form skrótów i skrótowców, rozpoznaje różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi, pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy.

3. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz wykorzystuje środki retoryczne, gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi, pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad oraz pisma użytkowe, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję, formułuje tezę i hipotezę, wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów, formułuje wnioski wynikające z argumentacji, rozpoznaje w tekstach reklamowych użyte środki perswazji i manipulacji, głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację.

4. SAMOKSZTAŁCENIE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, dostateczną oraz rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania poprzez udział w konkursach przedmiotowych, stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie, aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej.

DOSTATECZNY

1. KSZTAŁCENIE LITERACIE I KULTUROWE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach, stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków, wyszukuje w tekście literackim użyte środki językowych, stara się je nazwać, zna pojęcie komizmu, potrafi zinterpretować utwór literacki, wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu, klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy, rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: reportaż, felieton, wywiad i artykuł).

2. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz poprawnie zapisuje wyrazy, w których występują różnice między wymową a pisownią, poprawnie akcentuje większość wyrazów, dzieli proste wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, rozpoznaje wyrazy pokrewne, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzaje imiesłowów, tworzy imiesłowowy równoważnik zdania, odróżnia mowę zależną i niezależną, podaje znaczenie powszechnie używanych skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa, pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.
3. TWORZENIE WYPOWIEDZI
Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz w wypowiedzi, używa środków retorycznych, gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi, pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad oraz pisma użytkowe, starając się zachować wyznaczniki gatunku, stosuje akapity, formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza, wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji, przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty, podaje przykłady ilustrujące argumenty, formułuje proste wnioski, rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki perswazji i manipulacji, stosuje zasady etyki wypowiedzi, przekształca tekst cudzy (skraca, streszcza, rozbudowuje), głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej
4. SAMOKSZTAŁCENIE
Uczeń: spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz uczy się systematycznie, uczestniczy w projektach edukacyjnych, podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału, rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie.

DOPUSZCZAJĄCY

1. KSZTAŁCENIE LITERACIE I KULTUROWE
Uczeń: klasyfikuje czytany utwór jako należący do epiki, liryki lub dramatu, zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi, wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, sonet, pieśń, tren, ballada, epopeja, tragedia), odróżnia je od rodzajów literackich, wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych, wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki, wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał, czyta fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych, rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako artykuł prasowy, recytuje utwór literacki, odpowiednio go interpretując, czyta wszystkie lektury, prowadzi zeszyt przedmiotowy, prowadzi notatki z lekcji, wykonuje wszystkie zadania domowe i terminowo oddaje wszystkie projekty i obowiązkowe prace pisemne.
2. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE
Uczeń: komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny, zauważa różnice między wymową a pisownią wyrazów, poprawnie akcentuje wyrazy ze stałym akcentem, rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne według wzoru, rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, w tym imiesłowy, tworzy według wzoru imiesłowowy równoważnik zdania, rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone, zna podstawowe skróty i skrótowce, używa ich w wypowiedzi, stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi, nie popełnia błędów w wypowiedziach ustnych, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.
3. TWORZENIE WYPOWIEDZI
Uczeń: wypowiada się ustnie na podany temat, stara się używać prostych środków retorycznych, redaguje plan wypowiedzi, pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad oraz pisma użytkowe z pomocą nauczyciela, stosuje akapity, formułuje prostą tezę, wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić, przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia, stara się podać przykłady ilustrujące argumenty, podejmuje próby wnioskowania, rozpoznaje w tekstach reklamowych niektóre środki perswazji i manipulacji, przekształca tekst cudzy (skraca, streszcza), głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy.
4. SAMOKSZTAŁCENIE
Uczeń: korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji, systematycznie się uczy, uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych, uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym.